

CETATEA PUTREZICIUNE

LA CITÉ POURRITURE

Mihai Ursachi

TEXT

archives équivalences

rencontres

2003

ORIGINAL EDITION: MIHAI URSACHI & EMANOIL MARCU (tr.)

- **Cetatea putreziciune – La cité pourriture**
- AXA, Botoşani (Romania) 2000 [ISBN 973-8034-11-6]

PRESENT EDITION: EM. MARCU & ADRIAN REZUŞ (eds.)

- © 2000–2003 MIHAI URSACHI (Jassy, Romania) [TEXT]
- © 2000–2003 EM. MARCU (Botoşani, Romania) [TRANSLATION]
- © 2003 **ÉQUIVALENCES** [PDF \LaTeX – HYPERSCREEN]

**This electronic edition is a *non-profit* publication
produced by PDF \TeX 14.H &
created by \LaTeX 2 ϵ with HYPERREF & HYPERSCREEN**

PDF \TeX 14.H © 2001 HÀN THÉ THÀNH
 \LaTeX 2 ϵ © 1993–2001 THE \LaTeX 3 PROJECT TEAM *et al.*
HYPERREF © 1995–2001 SEBASTIAN RAHTZ
HYPERSCREEN © 2001-2002 ADRIAN REZUŞ [based on PDFSCREEN]
PDFSCREEN © 1999–2001 C. V. RADHAKRISHNAN

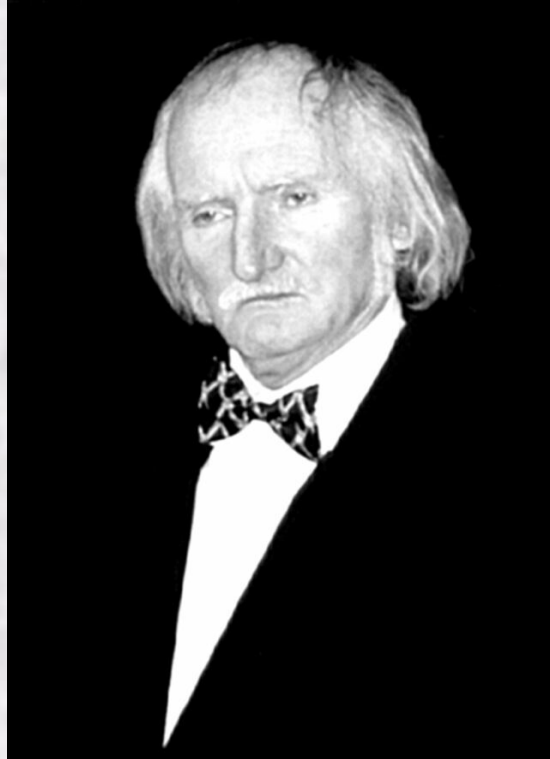
TYPESET BY ROMANIAN \TeX © 1994–2001 ADRIAN REZUŞ
PRINTED IN THE NETHERLANDS – MAY 6, 2001
REVISED REPRINT – MARCH 30, 2003

Mihai Ursachi

CETATEA, PUTREZICIUNE
LA CITÉ POURRITURE

Axa
Botoşani, 2000

FRUCTUL OPRIT

Vai, vai, ce fruct să fie acesta,
cu miezul mai mare decât coaja?
Ce fruct e acesta,
care trecându'și de margini
învăluie Oceanul, Pământul ca pe o nucă,
și sfera de cristal a Comorii?
Și ființând nesfârșit de afară, dincòlo de sine,
găoacea lui stă în mijlocul miezului
și îl mărginește...

LE FRUIT DÉFENDU

Ah! quel est donc ce fruit-là,
dont le noyau est plus grand que l'écorce?
Quel est donc ce fruit-là
qui débordant de ses marges
enveloppe l'Océan, la Terre comme une noix,
et la sphère de cristal du Trésor?
Qui existant infiniment hors soi,
sa coque se tient au cœur du noyau
et le confine...

NUNTA

Și iată, acum mă prezint
pentru nunta ce nu poate fi amânată.
Port semnul cel alb, pirostriei de argint
și sub pirostriei cele șapte stigmatate.

Știu, știu, este foarte târziu,
de parcă n'a fost niciodată.

Am comandat pentru toți cei prezenți veselie
la gheață, fiindcă așa datorie
ne împlinim doar o dată în viață
și pe vecie.

Ce are a face că Preotu'i orb,
când toți cei de față în frunte cu nunii
se pișcă de buce și râd ca nebunii...

În fine, în fine, totul e bine,
însă mireasa nu are corp.

Mireasă, mireasă, ce fel de coasă
este aceea la tine?

LES NOCES

Voilà, je me présente maintenant
aux noces qu'on doit faire en hâte.
Je porte le signe blanc, couronne d'argent
et sous la couronne les sept stigmates.

Je sais, je sais, il est bien tard,
comme si cela n'avait jamais été.

Pour tous les convives, j'ai commandé de la joie
frappée, car un pareil office
on ne remplit dans la vie qu'une fois –
il n'y a pas de bis.

Le Prêtre est aveugle, mais ça on s'en fout
puisque tous – en tête les parrains –
se pincent les miches et rient comme des fous...

Enfin, enfin, tout est bien,
mais la mariée n'a pas de corps.

Mariée, mariée, quelle sorte de faux
as-tu dans tes mains?

ORB

Genovevei Logan

„Căci fâlfâind din aripi late
spiritul se suie la sidere,
întru spălarea de păcate,
de întristare și durere.“

Așa cânta bătrânul ORB,
ornat festiv cu decorații,
pe când deasupra lui un corb
plana (din instinct) felurite rotații.

AVEUGLE

à *Genoveva Logan*

« Car en battant des ailes larges
« l'esprit s'envole au firmament,
« de ses péchés faire la décharge,
« de ses chagrins et ses tourments. »

Ainsi parlait le vieil AVEUGLE,
bardé de ses médailles en fer,
tandis que par-dessus un aigle
faisait (par instinct) des cercles en l'air.

FÂNTÂNA

M'am prăbușit în fântâna întunecat de adâncă
de lângă poartă,
cu apa ce clocotește
la miezul de foc al Pământului.
Când am ajuns
era o pajiște triumfiulară,
lumină fragilă ca un zăbranic ori vâl de fecioară,
la malul pădurii cu numele Rai.
În mijloc era o fântână de lemn împrejurul
căreia Florile Paștelui, galbene, și altele, violacee,
se unduiiau în părăul naiv.
Am stat pe ghizdelele negre-verzui
și pricepând dintr'odată numele meu
încrustat infantil, cu briceagul,
m'am prăbușit în adâncuri, și, ajungând,
am aflat un tăpșan lângă poartă,
unde era o fântână.

LE PUIITS

Je me suis engouffré dans le puits
creusé à côté de la porte,
profond comme la nuit, et dont l'eau
bout au cœur de feu de la Terre.
Quand je suis arrivé,
il y avait une sorte de pré triangulaire,
une frêle lumière comme un voile de communiante,
au bord de la forêt nommée Éden.
Au milieu – un puits, autour duquel
les pâquerettes jaunes et d'autres fleurs, violacées,
ondoyaient dans la rivière naïve.
M'assoyant sur la margelle en bois, noir verdâtre,
et comprenant tout à coup mon nom
qu'une main enfantine y avait gravé au canif,
je me suis engouffré aux abîmes, et, arrivant,
j'ai vu, à côté de la porte, un pré
où se trouvait un puits.

VÂNĂTOAREA

O, Doamne, cu ură mă hăituiesc eu pe mine,
ca pe o vulpe'mpuțită, și eu, hăituitul,
îmi fug dinainte cu spaimă de moarte și cu rușine
și eu, vânătorul, își pregătește
cuțitul.

Și eu, ca o vulpe fricoasă mă tupilez prin hățișuri,
dar nu mai există pe lume unghere
fără de ochiu'mi de foc, fără tăișuri...
Și tot mai găsesc pentru fuga aceasta o lașă
putere.

...Ci iată, hăitașul cel drept, vânătorul,
slăbit și bătrân s'a oprit la fântână:
privi în adâncuri, întrebătorul,
și apa'i arată o vulpe bătrână.

Și fiara fricoasă, slăbită de tot, se oprește acum
la izvorul natal, între verzile crânguri:
în pânzele apei câtă ca prin fum,
aieva era, vânătorul cel singur.

LA CHASSE

Mon Dieu, acharné moi-même je me chasse,
et je me fuis moi-même, honteux, mort de peur,
c'est moi le traqué se cachant tel un renard dégueulasse,
c'est moi, préparant son couteau, le chasseur.

Je me tapis tel un renard peureux dans la broussaille,
mais il n'y a plus au monde un recoin
à l'abri du feu de mon oeil qui m'assaille.
(Quelle lâche puissance me fait courir plus loin?)

...Voilà, le bon rabatteur, le chasseur,
s'arrête au puits, harassé, – un vieillard :
dans l'eau il regarde, l'interrogeur,
et l'eau lui fait voir un tout vieux renard.

Et rendue, la bête craintive cesse sa course
à l'abreuvoir natal, dans le bocage vert :
comme par la fumée, elle se voit dans la source :
il était pour de vrai, le chasseur solitaire.

IZBÂNDA

„Învinsu-m'am însumi“, sălta cel învins de el însuși,
„și rob am făcut din învinsu'mi“.
În clipa aceea învinsu'si
striga cu izbândă: „Învinsu-m'am însumi“.

LA VICTOIRE

« J'ai triomphé de moi-même ! », jubilait le vaincu par
lui-même,
« et mon vaincu, j'en ai fait mon esclave ».
Au même instant, le vaincu
criait victoire : « J'ai triomphé de moi-même ! ».

FLANELA

Îți amintești desigur flanela violetă,
flanela aceea sublimă pe care o îmbrăcasem
în cea mai frumoasă din serile noastre;
despre care spuneai că îmi șade
ca o armură de smalt, știi tu, în seara
când ne pornisem împovărați de garoafe și iasomie
către Ierusalim... Când madam Zambilovici
ne'a dat câte două tartine (ca să avem pentru drum)
flanela pe care apoi am adus-o
fluturând ca un steag zdrențuit în războaie,
pe care apoi am purtat-o
cu frenezie pe trupu'mi uscat de hagi,
până ce-a fost absorbită prin pori și s'a asimilat
în toate celulele trupului meu,
și în schelet,
iar țesătura ei sclipitoare a devenit un țesut.
De ce încerci să negi,
de ce pretinzi că nu știi ce flanelă,

ce seară, ce Ierusalim și așa mai departe?
De ce vrei musai s'o pipăi, s'o vezi,
să o dezbrac, tocmai acuma când nu se mai poate,
de ce pretinzi că nici n'a fost nici o flanelă,
că nu mă vezi, că nu mă simți, că nu mă recunoști?

LE PULL

Sans doute te rappelles-tu le pull violet,
ce sublime pull que j'avais endossé
le plus beau de nos soirs;
Qui m'allait, disais-tu,
comme une armure d'émail, tu sais, le soir
où chargés de jasmin et d'œillet nous sommes partis
pour Jérusalem... OÙ Madame Jacinthrowitch
nous a donné quatre sandwiches (pour le voyage);
Le pull que j'ai ensuite apporté
comme un drapeau voltigeant, déchiré dans les guerres,
que j'ai porté
frénétiquement sur ma peau
jusqu'à ce qu'il fût absorbé par les pores et assimilé
dans toutes les cellules de mon corps émacié de hadji
et dans le squelette
et que son tissu devînt un tissu organique.
Pourquoi essayes-tu de nier,
pourquoi prétends-tu ignorer quel pull,

quel soir, quel Jérusalem et ainsi de suite?
Pour quoi veux-tu à tout prix le toucher, le voir,
m'en dévêtir, maintenant que ce n'est plus possible,
pour quoi prétends-tu qu'il n'y a jamais eu de pull,
que tu ne me vois pas, ne me sens pas,
ne me reconnais pas?

ABSOLUTA LINGOARE

Îți spun că zac în sine'mi, în chilote din puful
de lebede strigătoare la cer, eu zac
în abisuri cu perne din ierbi de coșmare,
mă scoborără cu scripeți, merinde eternă mi-am luat
pentru viața pe totdeauna
în fundul fântâniei acesteia, tainița neluminată
care este un viciu întortocheat și adânc al pământului;
și din pricina oghelilor acestea de care îți zic
că's făcute din lâna oițelor blonde, bucolic
cândva păscătoare pe tărâmurii ferice, în copilărie,
nu pot mișca nici un deget și zac izolat în adâncu'mi
și nu pot atinge pe nimeni, iar carantina
durează de patruzeci de zeci de mii de milenii,
ascultă ce'ți zic, deși nu auzi (cei infestați
cu această lingoare sunt muți), defectu'i la tine
dacă nu mă poți auzi numai pentru că nu pot vorbi
din pricina pereților foarte capitonați cu vatelină și
piele de rinocer,

din pricina pufului moale și lânei și moliciunii
și a Lingorii pentru care sunt izolat
aici, adică unde'ți spuneam la'nceput
și de unde nu se mai poate zice nimic.

LA SUPRÊME LANGUEUR

Je te dis: je gis en moi-même, enseveli
sous des couettes en duvet de cygnes trompettes, je gis
aux abîmes sur des coussins remplis de cauchemars;
j'y fus treuillé avec des vivres éternels
pour vivre à jamais
au fond de ce puits, oubliette obscure,
vice tortueux et profond de la terre;
et à cause de ces courtepointes remplies de la laine
des blondes brebis bucoliques broutant jadis
dans les prés édéniques de l'enfance, je gis sans pouvoir
bouger le petit doigt, isolé au plus profond de moi-même,
sans voir personne, et la quarantaine
dure depuis quarante dizaines de milliers de millénaires;
Écoute-moi, et si tu n'entends pas (les malades
de cette langueur sont muets), la faute est à toi,
pas à moi qui ne puis parler
à travers les murs capitonnés d'ouatine et de cuir
de rhinocéros,

à travers le duvet et la laine et la mollesse
et la Langueur pour laquelle je suis isolé
ici, en ce lieu dont je te parle depuis le début
et d'où l'on ne peut plus rien dire.

ORA ZERO

Este curată nebunie să exiști la asemenea oră.
Ceasurile mici ca niște insecte au fost mâncate de cele de
masă –
cloște rotunde și grase, care cotcodăcesc
și cârtesc când sunt înghițite pe nemestecate
de niște pendule abulice și monstruoase.
Acestea sunt mistuite pe'ncetul de orologiul pontifical din
clopotniță,
datând din secolul al doisprezecelea al
tuturor erelor.
Al doisprezecelea fiind deci ultimul ceas,
el se roade pe sine pe dinăuntru
până se isprăvește
și nu mai rămâne nimica din sine.
La asemenea oră e nebunește să exiști.

L'HEURE ZÉRO

C'est une vraie folie d'exister à cette heure.
Les petites montres comme des insectes furent mangées
par les réveils –
poules couveuses rondes et grasses, qui caquettent
et ronchonnet quand les pendules abouliques et
monstrueuses
les avalent sans les mâcher. À leur tour,
celles-ci sont digérées peu à peu par l'horloge pontificale
du clocher,
datant du XIIe siècle
de toutes les ères.
La douzième étant aussi la dernière,
elle se ronge elle-même de l'intérieur
jusqu'à ce qu'elle s'absorbe
et qu'il n'en reste rien.
À cette heure c'est une folie d'exister.

MEGALOPOLIS

Glasul meu nu se aude
în Megalopolis.

Iată, vorbesc, ridic brațele'n sus (am o porțiune de cer),
lăs brațele'n jos și ascult îndelung,
un zumzet confuz, ca un roi monoton,
din miriade de glasuri se'ncheagă tăcerea...
Cât despre limbi, au evoluat analitic, sintetic
și invers,
până la cea unanimă și-a nimănuia,
tăcerea tăcerii...

Glasul meu nu se aude
în Megalopolis.

MÉGALOPOLIS

On n'entend pas ma voix
dans Mégalopolis.

Voilà, je parle, je lève mes bras (j'ai une parcelle de ciel),
je baisse les bras et j'écoute longuement :

un bourdonnement confus, comme un essaim monotone,
les myriades de voix engendrent le silence...

Quant aux langues, elles ont évolué
analytiquement, synthétiquement
et inversement,

jusqu'à la langue de tous et de personne –
le silence des silences...

On n'entend pas ma voix
dans Mégalopolis.

CETATEA PUTREZICIUNE

O, trebuie să'mi clădesc o nouă cetate
pe molozul rușinii și umilinții...
Sălbatec de dureroasă a fost dărâmarea,
halucinantul asediu și ura'mpotriva
acelei iubite, atât de iubite, adânc putrezite și împuțite
cetăți...

Puterea trufașă s'a spart ca faianța
izbindu-se'n ziduri:
nici vicleșug și otrăvuri, nici daruri perverse,
ci numai speranța...

Concentricul clește, asediul acela tăcut, a durat, spun,
trei milioane de ani cel puțin,
până ce zidul s'a ros de la sine, de vreme, de lacrimi,
și a ajuns străveziu și subțire ca țipla...

Pe locul cetății, iubitei Cetăți, o, atât de iubite,
numită Putreziciune –
molozuri de greață, rușini, umilință,
duhoare dulceagă de cloroform...

Și iată, acum, mult mai singur, eu strig către mine:

– Veniți să clădim acea nouă Cetate

pe zgura rușinii și umilinții,

în pustietate!

Și tot eu răspund, pe o mie de glasuri:

– Cetatea Putreziciune, Putreziciune...

LA CITÉ POURRITURE

Ô! il me faut bâtir une nouvelle cité
sur les décombres de la honte et de l'humiliation...

La démolition fut sauvagement douloureuse,
le siège hallucinant et la haine contre
cette cité, tant aimée, profondément pourrie
et puante...

Le pouvoir altier se brisa comme la faïence
jetée contre les murs :

ni ruse ni poisons, ni cheval de Troie,
mais seule l'espérance...

Étau concentrique, ce siège muet a duré, je vous dis,
au moins trois millions d'années, jusqu'à ce que le mur
– rongé de lui-même, par le temps, par les larmes –
fût devenu diaphane et mince comme une baudruche...

Sur l'emplacement de la cité, de cette tant aimée Cité
nommée Pourriture –

débris de nausée, hontes, humiliations,
relent douceâtre de chloroforme...

Et voilà, maintenant, plus seul que jamais, je crie :

– Venez bâtir la nouvelle Cité
sur les scories de la honte et de l’humiliation,
dans le désert !

Et seul je me réponds, à mille voix :

– La Cité Pourriture, Pourriture...

ORAȘUL METAFIZIC

Orașul acesta e construit din idei,
fiecare din cărămizile sale e o noțiune.

Deci pe bulevardul Terțiului Exclus,
la demonstrația cu numărul 77, silogismul
Barbara, figura întâia,
aici locuiesc, într'o mare și veche dilemă
din care nu ies niciodată.

LA VILLE MÉTAPHYSIQUE

Cette ville est faite d'idées,
chacune de ses briques est un concept.

ainsi, boulevard du *Tertium non datur*,
au 77, syllogisme Barbara,
figure première,
j'habite un grand et vieux dilemme
dont je ne sors jamais.

ALESUL

Vedeți'l: acesta e cel care poartă însemnele,
acesta e cel coplesit de noroc și de steme,
acesta e cel care tace.
Fericiți'l, prealăudați'l și fie-vă
milă de el.

L'ÉLU

Regardez-le : c'est lui qui porte les signes,
c'est lui qui est comblé de blasons et de chance,
c'est lui qui se tait.
Célébrez-le, exaltez-le et ayez
pitié de lui.

POST SCRIPTUM. TRANSVERSALIILE MARI SAU CELE PATRU ESTETICI. POEZIE PE
CARE A SCRIS-O MAGISTRUL URSACHI PE CÂND SE CREDEA PELICAN

Un om din Tecuci avea un motor
dar nu i-a folosit la nimic.

POST-SCRIPTUM. LES GRANDES TRANSVERSALES OU LES QUATRE ESTHÉTIQUES.
POÉSIE QU'ÉCRIVIT LE MAÎTRE URSACHI ALORS QU'IL SE CROYAIT PÉLICAN

Un homme de Tecuci avait un moteur
mais il ne lui servit à rien.

NATURFORSCHUNG

– Și afară de asta nu vindem
mănuși pentru cai.

Așa mi-a zis minunata
frumoasă precum Cleopatra
la prăvălia din ulița patra
unde vinde cu bucata.

Iar eu cu umilință mi-am luat în spinare povara
formată din șapte valize domestice pline
cu fân și cu paie uscate la razele Lunii
după rețetele mele cu totul secrete.

Dealtfel voisem doar să'i consider dantura
în timp ce nechează,
curiozitate firească la unul care studiază
natura.

NATURFORSCHUNG

– Et puis, ici on ne vend pas
des gants pour les chevaux.

Ainsi me causa la demoiselle
– ma foi, une vraie Cléopâtre –,
au coin de l’avenue quatre,
où elle vend des bouts de ficelles.

Et moi de reprendre avec amertume
mes sept valises domestiques bourrées
de pailles séchées aux rais de la Lune
selon des recettes dont j’ai le secret.

Au juste je voulais observer sa denture
pendant qu’elle hennit,
curiosité naturelle chez qui
étudie la nature.

CE MAI PASĂRE

Lazăre, Lazăre,
scoală-te, Lazăre,
s'auzi ce mai pasăre
în lanul de mazăre.

Cuc de pripas,
mult cântă cu haz;
cuc janchinos,
mult cântă duios:

cu arcușul de tămâie
pe-alăuta de-alămâie;
cu bagheta de cristal
pe vioara de opal.

Ô LE DRÔLE D'OISEAU

Lazare, lève-toi,
lève-toi et va
voir ce que l'on voit
au champ de petits pois.

Un coucou jaloux
chante comme un fou,
un coucou errant
chante au sentiment :

son archet, son violon –
de l'encens et du limon;
sa baguette – du cristal
sur un violon d'opale.

SCRISOARE PE COCHILIA MELCULUI ADEODATUS

Din cauza foartei întinse distanțe, scrisorile vin cam târziu; aceasta la care'ți răspund îmi sosește din veacul trecut. N'am observat cum trece timpul, și iată'i târziu, dar mă grăbesc să'ți răspund.

Diametrul tărâmului meu este nul, și raza lumii mele'i jumătate din nimic; e-o pajiște rotundă pe vârful unui ac, iar eu, de foarte multă vreme, mă îndeletnicesc în tăcere cu creșterea melcilor.

În privința tratatului meu „Despre flăcări, despre natura, felurile și dulceața lor“, pot să'ți spun că va rămâne nescris. Căci dacă l'aș scrie, cine s'ar osteni să'l citească? Și dacă cineva l'ar ceti, la ce bun? destul c'am trăit

serile celea, înflăcărate, când vâlvătaie
sufletul nostru ardea, și din flăcări
se'ntruchipau lumi înalte, mai vii și mai pure...
Tu spui: „Să salvăm de la moarte frumoasele chipuri.“
Dar ele sunt nemuritoare în sine, și neschimbătoare
sălășluiesc în altarele zeilor.

Acum e târziu, și noaptea se lasă
pe pajiștea rotundă din vârful unui ac.

Scrisoarea aceasta am scris-o
pe cochilia melcului Adeodatus,
care mâine în zori va porni într-o lungă
călătorie spre tine.

LETTRE SUR LA COQUILLE DE L'ESCARGOT ADÉODAT

En raison de la très grande distance, les lettres arrivent un peu tard; celle-ci, à laquelle je te réponds, me vient du siècle passé. Je n'ai pas remarqué le temps passer, et voilà, il est tard, mais je me hâte de te répondre.

Le diamètre de mon domaine est nul
et son rayon est la moitié de rien;
c'est un pré circulaire sur la pointe d'une aiguille,
où, depuis fort longtemps,
je me voue en silence à l'élevage des escargots.

Quant à mon traité « Des flammes,
« de leur nature, de leur variété et douceur »,
je peux t'annoncer
qu'il ne sera jamais écrit. Car si je l'écrivais,
qui se donnerait la peine de le lire? Et si
quelqu'un le lisait, à quoi bon? Il suffit

d'avoir vécu ces soirs enflammés, où notre âme
brûlait à grandes flammes, et les flammes
figuraient des mondes meilleurs, plus vivants et plus purs...
Tu dis: « sauvegardons les belles idoles ».
Mais elles sont immortelles en soi et, inaltérables,
vivent dans les autels des dieux.

Maintenant il est tard, et tombe la nuit
sur le pré circulaire de la pointe d'aiguille.

Cette lettre, je te l'ai écrite
sur la coquille de mon escargot Adéodat,
qui demain à l'aube va partir en voyage,
un long voyage vers toi.

* * *

*„Fața mea însă nu vei putea s'o vezi, că
nu poate vedea omul fața mea și să trăiască.“*

Exodul 32, 20

Cine ești tu, care îmi bați la fereastră? De ce
chipul tău mi se pare un gol,
și ființând mai adânc decât mine,
îmi pari de esența inexistenței...

Iată, acum, cu o tijă de crin tu îmi faci semne
către domeniul imaculat unde caii
simbolici așteaptă cu șeile goale; să mergem,
spui tu, către tine, către ținutul

Memoriei clare.
Dar cine ești tu,
care îmi bați cu o floare de crin la fereastră?

* * *

« Tu ne pourras pas voir ma face, car
« l'homme ne peut me voir et vivre. »

L'Exode **32**, 20

Qui es-tu, qui frappes à ma fenêtre? Pour quoi
ta face me semble un vide,
et existant plus essentiellement que moi,
ton essence me semble tenir de l'inexistence...

Voilà, avec une tige de lis tu me fais signe
vers le domaine immaculé où, selles vides,
les chevaux symboliques attendent; partons,
dis-tu, vers toi-même, vers le rivage

de la Mémoire claire.
Mais qui es-tu,
qui frappes à ma fenêtre avec une fleur de lis?

MISSA SOLEMNIS

I

Și nu se mai aude... Prin vaste nebuloase
mai rătăcesc departe, stinghere și disperse,
ca niște fluturi-îngeri; nici semn nu mai rămase,
și căile's pierdute, pe care totuși merse.

„S'aprinde și se stânge mereu după măsură.“
O, nu se va aprinde nicicând și nicăirea
întocmai ca aceea de sfântă și de pură,
cum nu s'a mai aprinde în sufletu-mi iubirea...

.....

La ce să se jelească aceea ce-a fost ceară
obscură și inertă, sortită consumării,
când razele plecate din sine în afară
lumină sunt și viață, din moartea lumânării?

Spre lacul perfecțiunii duc drumurile sfinte,
și pânda lui subțire cu-a cerului e una,

pe care delirează febrilă și fierbinte
Corabia, nebuna.

Acolo se aude. Concentricele valuri
emise dintru sine spre tainicele sfere,
chemate sunt la sine din lacul fără maluri,
situat la înălțime, umbrit de confere.

II

În pânzele apei se înfășoară,
cu funii de raze la cer se pogoară,
în limpede groapă
săpată în apă.

Deasupra lui zac rânduri de lespezi străvezii
cioplite din cristaluri albastre-așa de clare,
încât nici nu există: pe ultima, 'n țării,
clipește încrustată hipnotic Ursa mare.

III

Făclii din ceara vieții aprindeți, și cunună
de chiparos și laur gătiți pentr'necatul
ce cârmuie prin stele Corabia nebună.

Până'n înaltul apei e-atât de-adânc întinsul,
bătăile de clopot abia dacă străbatu'l,
ca zvonul sărbătorii s'ajungă pân' la dânsul...

MISSA SOLEMNIS

I

On n'entend plus rien... Les marges des espaces
Les virent s'éloigner, épars et solitaires, –
Des anges-papillons : il n'en resta nulle trace,
Et l'on perdit les voies, mais ses pas l'y portèrent.

« Cela renaît et meurt toujours selon la loi. »
Oh, plus jamais ne se rallumera, ailleurs,
Une autre aussi pure et sainte que celle-là,
Comme plus jamais l'amour ne chauffera mon cœur.

.....
Que sert-il de pleurer ce qui ne fut que cire,
Matière à consumer, inerte et obscure,
Si du cierge mourant les rais se répandirent
En célébrant la vie, la lumière pure?

Les voies sacrées s'achèvent au lac de l'Absolu
Dans le miroir duquel le ciel fond sa corolle;

C'est là que s'endélire, fiévreuse, farfelue,
la vieille Nef, la folle.

Là, on entend. Les vagues concentriques
Émises d'elles-mêmes vers les secrètes sphères
Reviennent à ce lac que nulle rive n'étrique,
Sis en hauteur, à l'ombre de vastes conifères.

II

Drapé dans les nappes de l'eau, il descend
Au fil des rayons jusqu'au firmament,
Au clair du tombeau
Creusé dans les eaux.

Des dalles transparentes gisent au-dessus de lui,
Taillées en des cristaux bleuâtres, si limpides
Qu'ils cessent d'exister; dans la plus haute luit
Le Chariot céleste du roi poète David.

III

Faites allumer les cierges, la cire de la vie,
Et préparez couronne de myrte et laurier
Pour le noyé qui guide sa folle Nef parmi
Les astres. Mais il est trop loin en haut des eaux

Pour que le bruit de fête remonte à ses oreilles,
Là, où le son des cloches éteint ses échos.

TUNETUL LINIȘTII

În mijlocul adâncului tunet, acolo
e sâmburul dens al tăcerii. Tăcere mai vastă
decât a codrilor morții; este însăși
Tăcerea.

Dacă vei asculta liniștea ceea, vei ști
că în mijlocul ei se aude un tropot, ca ritmul
unui poem nerostit niciodată de nimeni.

E tropotul calului alb care poartă
vestea pe care atât de demult o aștepți.

Și iarăși, dacă vei sta asurzit să ascuți
tropotul ritmic asemenea inimii tale,
vei auzi acel Tunet, explozia lumilor,
hohotul marelui Logos în spațiu...
Al cărui sâmbure dens e tăcerea.

O, tropotul calului alb care poartă
vestea pe care atât de demult o aștepți.

LE TONNERRE DU SILENCE

Au plus profond du tonnerre se trouve
le noyau épais du silence. Un silence plus vaste
que celui des forêts de la mort; c'est le
Silence même.

Si tu l'écoutes, tu sauras que juste au milieu
on entend un bruit de sabots, comme le rythme
d'un poème jamais récité.

C'est le trot du cheval blanc qui apporte
la nouvelle que tu attends depuis toute une vie.

Et si, abasourdi, tu écoutes
le trot rythmique pareil à celui de ton cœur,
tu entendas le Tonnerre, l'explosion des mondes,
l'éclat du grand Logos dans l'espace...
Dont le noyau épais est fait de silence.

Ô le trot du cheval blanc qui apporte
la nouvelle que tu attends depuis une vie !

ISTORIA DESĂVÂRȘITĂ A SĂGETĂTORULUI

În noaptea cea clară ne-am adunat cu toții
pe insula rotundă din lacul din pădure;
purtam armuri ușoare și coifuri ca irozii
și'n liniștea nocturnă doar gesturile dure

rupeau perdeaua moartă a razelor de lună...
Înșiruiți în linii, volute schimbătoare
și stoluri ordonate, o mistică străbună
ne poruncea'n tăcere lunara vânătoare.

Era un cap de bour, întunecat cu totul,
cu o privire țintă ce mă făcea să sufăr;
în jos – un fel de barbă, mai albă ca omătul,
iar între coarne, galben, strălumina un nufăr.

Târziu, la fiecare, la un anume ceas,
era sortit, în cercul cu semn voievodat,
să intre cu cunună și arme de arcaș:
o singură săgeată, săgeata de cristal.

Îngenuncheat în cercu'mi și copleșit de steme,
eu mi-am țintit săgeata, o singură săgeată,
în nufărul acela... Iar peste mări de vreme,
pe insula rotundă, în noaptea de zăpadă...

L'HISTOIRE MERVEILLEUSE DE L'ARCHER

On était tous venus, par cette nuit, si claire,
sur l'île circulaire, au lac de la forêt;
nous portions des heaumes et des armures légères
et dans la nuit muette nos gestes déchiraient,

tenaces, le rideau des rais morts de la lune...

On suivait, muets, une ancestrale mystique
qui nous rangeait en flancs et lignes, sans aucune
parole qui perturbe la chasse lunatique.

C'était une tête d'aurochs, un sombre sortilège,
dont le regard glacé faillit figer mon sang;
en bas – comme une barbe, plus blanche que la neige,
entre les cornes, jaune, brillait un lis d'étang.

L'arc à la main, muets, on s'approchait
du cercle aux armoiries voïvodales,
et tard, à tour de rôle, chacun de décocher
une flèche, une seule, la flèche de cristal.

Agenouillé au centre, comblé de mes blasons,
moi j'ai visé ce lis, de mon unique flèche...
Puis, après des âges, des siècles, des saisons,
sur l'île circulaire, par une nuit de neige...

PRIMEȘTE BOBOCUL ACESTA DE ROZĂ

Într'o sanie albă.

Într'o sanie albă și mare cât o corabie.

În sania Anunciación navighez către tine, iubito.

Tu ești la pădurea de roze.

Încoronată cu roze.

Tu ești într'o roză.

Din roza Floribunda, iubito,

cu ochii tu cauți pe cer cum s'apropie

majestuoasa, mult grațioasa coleopteră.

Și iată, iubito, cum sania cerului

s'a pogorât pe o roză.

Iată petalele, privește și crede, cum o cuprind,

43 de petale, o roză

îmbrățișează, îmbrățișează, se strânge'mprejur, o ascunde,

iată, iubito, acesta'i bobocul de roză,

în inima lui e o sanie,

este sania'mi albă Anunciación.

REÇOIS CE BOUTON DE ROSE

Dans un traîneau tout blanc.
Tout blanc et vaste comme un navire.
Dans le traîneau *Anunciación* je navigue vers toi, ma bien-aimée.

Tu es dans la forêt de roses.
De roses couronnée.
Tu es dans une rose.
Depuis la rose Floribunda, ma mie,
tu regardes dans le ciel s'approcher
le majestueux, le gracieux coléoptère.

Et voici : le céleste traîneau
descend sur une rose.
Voici les pétales – regarde et crois – qui le prennent,
43 pétales, une rose
l'embrasse, l'enveloppe, le cache, se ferme,
voici, ma bien-aimée, le bouton de cette rose,
dans son cœur il y a un traîneau,
c'est mon traîneau tout blanc – *Anunciación*.

BALADA NOPTII DE AUR

În noaptea bogată de august luna era ca un gulden,
averi importante pierdusem la marea ruletă a nopții.

Când iată într'o caleașcă de scoică

la care erau înhămați

o pereche de struți, se năzări din pădurile luxuriante

la Rirette, la Rirette

Ea avea părul bogat ca o junglă de aur, toamna

părului ei își lăsa greutatea pe umeri, pe talie,

până la șolduri.

„Eu sunt Brunhilde îmi zise, și hohotul mic –

biciuleț de mătase –

îmi plesni fața în noaptea bogată de august,

în noaptea-tezaur.

Larirette, larirette

Averi importante pierdusem la marea ruletă a nopții.

De prin cotloane secrete, cabuterii, elfii și alte centurii

de spiriduși

mă persiflau cu cruzime în noaptea profund persistentă.
În noaptea ca un vistiernic flamand cu o mie de fețe.

Larirette, larirette

„În noaptea aceasta, îmi spuse, la ora aceasta, poți plânge,
căci se întâmplă ceva, se întâmplă.“ Constelații baroce
săvârșeau milenare manevre pe bolta ca o eșarfă
violacee. „Se întâmplă ades naufragii“, răspunsei.

Larirette, larirette

Fructul cărnos și sevos, fructul roșu, fabulosul fruct
roșu care
era gura ei, lăsa să se vadă semințele albe și
crude-ale dinților.
„Da, da, în luna aceasta se'ntâmplă ades naufragii“, răspunsei,
„ploaie de stele cad în adâncuri viețile celor naufragiați“

Larirette, larirette

„Dar o iubire gentilă și grațioasă ca un capriciu,
poate să facă
să cadă'n fărăme chiar Domul așa dureros construit;
iar dacă la fereastra
înaltă cu gratii, când vei privi dimineața talerul
roșu din cețuri,
ai putea să găsești spânzurândă, cu chipul umflat

ca un gulden,

la Rirette, la Rirette.“

„Dar o iubire însângerată, scăldată în sânge,
o iubire în Domul
incendiat, un incendiu de sânge, Walhalla, incendiul
a tot ce există, beția de sânge și foc, incendiul de sânge
a tot și a toate, un naufragiu prin flăcări,
în marea de sânge...”

Larirette, larirette

Răspunsei... Luna pe cer spânzura buhăită,
șoareci și broaște purtând felinare furnicau cete-cete,
dar nu se mai poate găsi, în fantastica noapte-tezaur,
aceea ce eu am pierdut la marea ruletă a nopții:

la Rirette, la Rirette.

LA BALLADE DE LA NUIT D'OR

Dans la riche nuit d'or la lune semblait un gulden. À la
grande roulette nocturne, j'avais perdu des biens
importants.

C'est alors que dans une calèche-coquille tirée
par une paire
d'autruches, surgit, des luxuriantes forêts,

La Rirette, la Rirette.

Sa chevelure était comme une jungle d'or, et
l'automne des cheveux
pesait sur ses blanches épaules, sur la taille,
jusqu'aux hanches.

« Je suis Brunhilde », dit-elle, et son rire,
fouet à lanière de soie,
me fouetta le visage dans la riche nuit d'août, nuit-trésor.

Larirette, larirette.

J'avais perdu des biens importants à la grande
roulette nocturne.

De leurs caches, kobolds, korrigans et d'autres
légions de lutins
me persiflaient, cruels, dans la nuit lourdement
persistante,
dans la nuit aux mille visages, tel un trésorier flamand.

Larirette, larirette.

« Cette nuit, me dit-elle, à cette heure,
« tu peux pleurer, car
« il se passe bien quelque chose. » Sur la voûte –
écharpe violacée –,
des constellations baroques suivaient leurs millénaires
manœuvres. « Il y a souvent des naufrages », répondis-je.

Larirette, larirette.

Le fruit pulpeux et juteux, le fabuleux fruit rouge qu'était
sa bouche, laissait voir les semences blanches et crues
de ses dents.

« Oui, oui, répondis-je, ce mois il y a souvent
« des naufrages. »
« Les vies des naufragés, étoiles filantes, pleuvent
« aux abysses. »

Larirette, larirette.

« Mais un amour gracieux et volage comme

« un caprice peut faire
« voler en éclats le Dôme lui-même, si dur à bâtir;
« et si par la baie
« à meneaux, le matin, tu regardais le rouge thaler
« dans les brumes,
« tu pourrais y trouver, pendue, le visage bouffi –
« un gulden –,
« La Rirette, la Rirette. »
« Mais un amour dans le feu et le sang, un amour
« dans le Dôme
« incendié, un incendie de sang, Walhalla, l'incendie
« de toutes les choses, l'ivresse de sang et de feu, l'incendie
« de sang de tout ce qui est, un naufrage dans les flammes,
« dans l'océan de sang... »

Larirette, larirette.

Répondis-je... la lune bouffie pendait sur la voûte,
souris et grenouilles grouillaient qui portaient des falots,
mais on ne peut plus retrouver, dans la nuit-trésor,
fantastique,
ce que, moi, j'ai perdu à la grande roulette nocturne :

La Rirette, la Rirette.

PARABOLA URECHII ȘI A NUMĂRĂTORULUI

Este o formă întortocheată din piatră. Un melc uriaș
sau o ureche imensă din piatră. Adâncă statornicie
e în vuietul mării de plumb. Eu număr.

Iată, picătura din nou se coboară
în melcul de piatră. Nu'i grabă
și nici osteneală. Urechea ascultă,
cum încă un strop se adaugă mării. Așa s'a născut

toată marea;

astfel se naște. O picătură

o dată

la șaisprezece mii de ani.

Aceasta e totul. Eu sunt acel care numără.

LA PARABOLE DE L'OREILLE ET DU COMPTEUR

C'est une forme de pierre tortueuse. Un gigantesque colimaçon ou une immense oreille en pierre. La mer de plomb, constante rumeur. Moi je compte.

Voilà, de nouveau, la goutte descend dans le colimaçon de pierre. Pas de hâte ni de peine. L'oreille écoute, une goutte de plus s'ajoute à la mer. Ainsi est née la mer entière;

ainsi naît-elle. Une goutte tous les seize mille ans.

C'est tout. Je suis celui qui compte.

TALISMANUL

„*Ich komme, ich komme!*“ striga de departe femeia
cu chipul

de aur și de departe zăream vâlvătăile părului ei.

Dar fratele meu și cu mine culegeam, de la marginea
lacului,

a lacului ce se numește O NOAPTE,

la țărnul coborâtor și'necat în păduri, unde razele

cad umilite ca frunzele toamna, noi adunam

șlepuri mărunte („mesageri ai Cuvântului“), nave ciudate

ce nu depășeau în lungime un cot, și în care

ca într'un fel de răcliță, înfășurate'n mătase

zăceau instrumente de scris, câte unul în fiecare șlep.

Jocul acesta ne bucura peste poate

(„copii eram noi amândoi“)

și lacul al cărui nume l-am spus, lac statornic și greu,

nu ne înspăimânta, nu ne înfricoșa, nu ne îngrijora.

Știam doar atât: este turnul de piatră ca focul,

care veghează, așteaptă, ascultă. Până în

creștetul dealului va trebui să suim.

În estimp

auzeam ca prin visuri glasul aceleia care ardea.

Mângâietor ca un plâns: „*Ich komme, ich komme.*“

Unde voi afla oare sfat

spre limpezire și învârtosire? Descântec

vindecător slăbiciunii, ferocității?

Ca un bun talisman și o iarbă de leac pe cărările
singurătății...

Nici nu băgarăm de seamă că se întâmplă ceva.

„Se întâmplă ceva, se întâmplă!“ striga un glas stins
de departe.

(„O simplă părere, o simplă părere.“)

Bărbați diferiți ca statură dar vajnici și aspri

adunau de pe țarm și scoteau de prin trestii vâsle ude
și grele,

o lotcă imensă și neagră o pregăteau de plecare.

Totul se petrecea în tăcere, doar icnete scurte

răzbăteau din adâncuri. Atunci

de pe lacul cu numele care l-am spus izbucni

ca un răcnet.

Dacă într'adevăr Universul e un animal,

acel animal a răcnit. Nu adaug nimic.

Spumele albe-ale spaimii iluminau parcă lacul
cu o lumină fragilă. Muntele mare
(numele său e Okeanos) mă invoca (eram singur acum).
Pe creștetul lui, ca o torță ardea acel turn
construit din pietroaie masive de foc. Fața mea
devenise de aur, părul meu
vâlvătaie de șerpi arzători și șopteam
cu un glas de departe: „*Ich komme, ich komme...*“

LE TALISMAN

« *Ich komme, ich komme!* » criait de loin la femme
au visage d'or

et je voyais de loin la flambée de sa chevelure.

Mais moi et mon frère, au bord du lac

(du lac qui s'appelle UNE NUIT), sur le bord

en déclive et noyé de forêts, où les rayons humiliés

tombent comme les feuilles en automne, nous ramassions

de minuscules chalands (« messagers de la Parole »),

d'étranges petits bateaux de moins d'une coudée,

où comme

dans des reliquaires, emmaillotés de soie, gisaient

des outils à écrire, un par chaland. Ce jeu nous réjouissait

suprêmement (« on était tous les deux enfants ») et le lac

dont j'ai dit le nom, un lac égal et lourd, ne nous semblait

ni effrayant ni épouvantable ni inquiétant.

On savait seulement que c'était la tour en pierres de feu

qui veillait, attendait, écoutait. Il nous faudra monter

jusqu'au sommet de la colline.

Cependant, comme en rêve,
nous entendions la voix de celle qui brûlait.
Consolatrice comme un plainte :

« *Ich komme, ich komme.* »

Où donc trouver conseil
pour m'éclaircir et reconforter ? l'incantation
pour guérir la faiblesse, la férocité ?
le bon talisman, l'herbe à tous les maux
sur les sentiers de la solitude...

On n'a même pas remarqué qu'il se passait quelque chose.
« Il se passe, oui, quelque chose », criait au loin
une voix étouffée.

(« Un simple fantasma, un simple fantasma. »)
Des hommes de tailles différentes, forts et rudes,
ramassaient sur la rive des rames humides et lourdes,
sortaient du roseau
une barcasse noire, la préparant pour le départ.
Tout se passait en silence, de courts ahans seulement
perçaient des profondeurs. C'est alors que du lac
dont je viens de dire le nom
jaillit comme un rugissement.
Si en effet l'Univers est une bête,
cette bête a rugi. Je n'ajoute plus rien.

L'écume blanche de la peur semblait illuminer le lac
d'une frêle lumière. Le grand mont
(nommé Okéanos) m'invoquait (j'étais seul à présent).
Sur son sommet, la tour bâtie en pierres massives de feu
brûlait comme une torche. Ma face
était en or, mes cheveux devenaient
une grande flambée de serpents de feu, et d'une voix
lointaine je murmurais : « *Ich komme, ich komme...* »

ROSALBA

Fericită dragoste'i dragostea pentru Rosalba;
întortocheatele sale delicii, rătăcitoarele căi.
o, fragedă moarte numită Rosalba...

Cu stăpânire de sine și înțelepciune,
fără de grabă, dorința de dânsa e-un turn
al durerii, scoborător în adâncuri.

Din zid suveranii defuncți ai Siciliei cată
cum încleștați noi ne smulgem cu dinții
și le-azvârlim ca pe niște petale – sângeratele unghii.

Rosalba are două andrele albstre
pentru retinele mele; cu grația înflăcărată
a virginității ea le afundă'n albstrele goluri

pentru ca toată lumina ființei ei moarte
să'mi intre prin ochi ca o sevă a morții,
a fragedei morți ce se cheamă Rosalba.

Corul de paji cântă psalmi în *romance*,

tânguitoarele plângeri a patimii fără
sfârșit, subpământenele plângeri...

Pe mozaicul maur Rosalba dansează
în cizme de Spania, dansul ferice
al tragerii mele pe roata eternă.

ROSALBA

Heureux l'amour pour Rosalba;
ses délices tortueuses, ses voies dévoyantes,
ô tendre mort nommée Rosalba...

Sans hâte, avec maîtrise de soi et sagesse,
le désir d'elle est une tour
de douleur, descendant aux abîmes.

De leur mur, les défunts souverains des Siciles
nous voient : enlacés, nous arrachons nos ongles
avec les dents et les crachons – pétales sanglants.

Rosalba a deux brochettes bleues
pour mes rétines : avec la grâce ardente
de la virginité, elle les enfonce dans les trous d'azur,

pour que la lumière de son être mort
s'écoule en moi comme une sève de mort,
de la tendre mort nommée Rosalba.

Le chœur de pages chante des psaumes en *romanz*,

les lamentos du tourment éternel,
les lamentos souterrains...

Sur la mosaïque maure Rosalba danse
chaussée de brodequins d'Espagne, la bienheureuse danse
de mon supplice sur la roue éternelle.

NOX

Ascultă păunii în media nopții.
Moarte albastră, moarte fericite
ei ne anunță cu glasuri novice.
Ascultă păunii în media nopții.

Căci dinspre codrul suspus legănării
glasul lor vine multiplu ca ierbele:
eu zic că acesta e foșnetul mării,
cerbii invocă duioasele cerbile.

Ascultă păunii în media nopții.

Căci încă mai sună un bucium în lume
la cumpăna nopții și foarte departe
apare și duhul sublimei huidume
ce guvernează pădurile moarte.

Ascultă, ascultă păunii.

La ce să te primbli pe drumuri de noapte,
de ce să te duci la arhaicul iaz
când luna revarsă lumină de lapte

și nici nu mai știi de trăiești sau ești treaz.

Mai bine prefă-te tu însuți în pasere,
plisc ascuțit vei avea, ciuguli-vei
rubinele roșii la fel ca pe mazere
ori mici bombonele deasupra colivei.

Ascultă păunii în media nopții...

NOX

Écoute les paons à ce juste minuit.
La mort en azur, la mort en délices
ils nous l'annoncent de leurs voix novices.
Écoute les paons à ce juste minuit.

Multipliée comme les herbes, leur voix
sort des ténèbres rythmiques du bois :
c'est, je vous dis, le frou-frou de la mer,
biches câlines qu'invoquent les cerfs.

Écoute les paons à ce juste minuit.

Car il existe dans le monde un cor
qui à minuit résonne encor,
puis apparaît la sublime momie,
Golem souverain des bois endormis.

Écoute, écoute les paons.

À quoi bon errer sur les routes nocturnes
au lac archaïque personne ne retourne

la lune déverse une lumière de lait
et on ne sait plus si l'on rêve, si c'est vrai.

Mieux vaut te changer toi aussi en oiselle,
avoir un bon bec acéré qui picore
petits pois et rubis dont le rouge étincelle,
ou des bonbons sur les gâteaux des morts.

Écoute les paons à ce juste minuit...

ISTORIA MARELUI CEAS ȘI A ORBULUI

Un mecanism uriaș de ceasornic, în pustietatea de piatră, asemenea unei imense bazilici-moschei. Nimeni din voi, călătorilor, n'a trecut prin ținutul acela, numit „Orologiul de Piatră“. Sunetul lui melancolic se-aude, zic unii, pe absolut tot pământul, dar mai curând nu se-aude deloc nicăieri, (sau auzindu'l întruna, obișnuința face să nu'l auzim niciodată).

Ce mi se pare ciudat este că paznicul lui, un biet orb, socotește întruna ceva, folosind pentru asta oscioarele mâinilor lui de mumie. Socotește cu grabă și uneori chipu'i orb și uscat ca un vechi palimpsest se arată iluminat de speranță și bucurie. Atunci el privește cu orbitele goale, înspre Orologiu.

Dar în curând se scufundă din nou în sărmanul lui calcul, și nimeni nu tulbură marea tăcere din jur.

Aceasta este, cinstiți călători, istoria Marelui Ceas și a Orbului,

pe care v'am spus-o și tac.

L'HISTOIRE DE LA GRANDE HORLOGE ET DE L'AVEUGLE

Dans le désert de pierre, un mécanisme géant d'horlogerie, pareil à une immense basilique-mosquée. Nul d'entre vous, voyageurs, n'a jamais parcouru cet endroit, nommé « L'Horloge de Pierre ». Le son mélancolique, on l'entend aux quatre coins de la terre, dit-on, ou plutôt on ne l'entend nullement, nulle part (ou bien, à l'entendre toujours, l'habitude fait qu'on ne l'entend plus). Le curieux de l'histoire c'est que son gardien, un pauvre aveugle, ne cesse de compter quelque chose, sur les osselets de ses mains de momie.

Vivement, il compte et parfois son visage aveugle et sec comme un vieux palimpseste est comme illuminé par l'espoir et la joie. À ces moments, ses orbites vides considèrent l'Horloge.

Mais aussitôt il se replonge dans son pauvre calcul et plus personne ne trouble le grand silence d'alentour.

Voici, honnêtes voyageurs, l'histoire
de la Grande Horloge et de l'Aveugle.
Je vous l'ai dite et je me tais.

CREDINȚA COPILEI

Fetița aceea, pe care atât o iubeam, mai credea
că din cochilia lui melcul plecase
undeva foarte departe
și că se va întoarce,
drept care'i păstra cu iubire cochilia
și îl aștepta.

LA CROYANCE DE LA PETITE FILLE

Elle croyait encore, la petite fille que j'ai tant aimée,
que l'escargot avait quitté sa coquille
pour faire un voyage fort lointain
et qu'il reviendrait.
C'est pourquoi elle gardait précieusement sa coquille
et l'attendait.

POEZIE PIERDUTĂ

Iar poezia aceasta am scris-o
la o pădure, pe frunze gălbui de arțar.

Fără figură de stil,
cu o cerneală imperceptibilă.

Doar căprioarele, când rumegă frunzele scrise,
lăcrimează și tac.

POÈME PÉRDU

Ce poème, je l'ai écrit
dans un bois, sur des feuilles jaunes d'érable.

Sans figures de style,
à l'encre imperceptible.

Seuls les chevreuils, ruminant les feuilles écrites,
versent une larme et se taisent.

ODĂ (LA DIOTIMA)

Precum într'o sfântă cămașă, sfințită cu marea
lacrimă-a cerului, sufletul meu se îmbracă în
tine, prevestitoareo de bucurie.

Spre-adâncile țarini din stele carul meu se îndreaptă,
în inima lacrimei mari voi ara, și plugarul
azurului mă voi numi.

Cei fără de teamă, ei nu se vor pierde: nicicând
Rosa triremis nu va'nceta să conducă pe
călători: în tine trăiesc ca'ntr'un Imn

al amintirii fără hotar, tot ce a fost, tot ce va fi,
lumile, viețile... sufletul meu se îmbracă în
tine, prevestitoareo de bucurie.

ODE (À DIOTIMA)

Comme d'une sainte tunique, consacrée par la grande
larme du ciel, mon âme se revêt de toi,
ô messagère d'exultation !

Mon char se dirige vers les champs profonds des étoiles,
au cœur de la grande larme, je vais labourer, je serai
le laboureur de l'azur.

Seuls les vaillants ne se perdront jamais : *Rosa
triremis* ne cessera de conduire les voyageurs :
je vis en toi comme dans un Hymne

du souvenir sans bornes, tout ce qui fut et sera,
les mondes, les vies... mon âme se revêt de toi,
ô messagère d'exultation !

IUBIRE DE TOAMNĂ

„Asta'i haina roșie,
asta'mi place mie mult.“

Taur înjunghiat, sufletul meu varsă pânza aceasta
în care plutești. Înflăcărate
păduri, și Cetatea
fluturând un veșmânt purpuriu, tu ești
goală în flacăra sângelui, *nigra*
sicut cupressi. Vocea mare
a orgiacei serbări: salamandre
se zvârcolesc în pojarul amurgului.

Lance de foc slobozită în
inimă: iată, șuvoie,
pânza aprinsă în care plutești înecată.
Zvelt chiparos în jupoanele focului.

AMOUR AUTUMNAL

« C'est la veste rouge,
« celle que j'aime à la folie. »

Taureau poignardé, mon âme vomit cette toile
dans laquelle tu flottes. Forêts
en flammes, et la Cité
flottant comme un vêtement de pourpre, tu es
nue dans la flamme du sang, *nigra*
sicut cupressi. La grande voix
de la fête orgiaque : salamandres
se tortillant dans la braise du couchant.

Lance de feu jetée dans
le cœur : voilà, des flots de sang, la toile
allumée dans laquelle tu flottes noyée.
Svelte cyprès dans les jupons du feu.

ZANTE, INSULA FLORILOR

Vino, vreau să te învăț nebunia,
pe căi delicioase și aberante
am să te duc pentr'ntâia
oară pe insula florilor, Zante.

E singurul loc unde ceasul nu bate,
vino, vom locui fără grijă'n
castelul numit Voluptate,
cu turnuri înalte de-un stânjen.

La ce bun povețele cele cumiști,
o, nu te gânde ce riscant e,
ne cheamă o mie de făgăduinți
în insula florilor, Zante.

ZANTE, L'ÎLE DES FLEURS

Viens, je veux t'apprendre la folie
sur des voies délicieuses et aberrantes,
pour la première fois, je t'y
emmènerais – sur l'île des fleurs, Zante.

C'est le seul endroit où l'horloge se tait,
viens, on y vivra sans souci
dans le château nommé Volupté,
avec de hauts donjons et ponts-levis.

Au diable les sages avis,
pour une fois, sois imprudente,
mille promesses nous convient
sur l'île des fleurs, Zante.

PORTRETUL UNUI VÂNĂTOR

Dedat singurătății ca pardosul la sânge,
ied auriu de iubire zărit-am
în codrii înflăcărați ai amurgului.

„Pentru ce
te-ai recunoscut? Vei putea
vreodată să uiți chipul tău?“

PORTRAIT D'UN CHASSEUR

Adonné à la solitude comme le guépard au sang,
j'ai vu le cabri doré de l'amour
dans les forêts enflammées du couchant.

« Pourquoi
« t'es-tu reconnu? Ton visage,
« pourras-tu jamais l'oublier? »

SCRISOARE

Într'adevăr, buna mea, „*les métiers d'hiver sont venus*“,
cisme grosolane încalț, și cravașa îmi e
de folos. Gustul tare
al vinului roșu, ferocitatea
de a pune butuci în cămin. Ultimul lup
a căutat plin de teamă o ceată de vânători
ca să'l ucidă. Unii fiind prea bătrâni,
alții prea tineri, nu nimereau, mâinile lor
tremurătoare. Cărunt, ostenit,
fu ucis cu topoare și furci de țărani din apropiere,
mirosind a rachiu și a cai. Pădurea,
violacee, nu s'a clintit.

Cât despre mine,
deși suficient de cărunt, aspectez uneori
poza aceea de epocă – dantelă pe piept
și privirea ușor afectată, în sus. Pe
fața de masă, brodată cu mâna cândva, cu scene de
vânătoare,

paharul se varsă și pete fierbinți, sângerii...

Oh, cravașa îmi e de folos, și cismele grele,
„*les métiers d'hiver sont venus*“.

LETTRE

Eh oui, ma bonne, « les métiers d'hiver sont venus »,
je chausse des bottes grossières, et la cravache
me rend service. L'âpreté
du vin rouge, la férocité de jeter
des bûches dans la cheminée. Le dernier loup
chercha craintivement une troupe de chasseurs
pour qu'ils le tuent. Les uns trop vieux,
les autres trop jeunes, leurs mains, tremblantes,
le manquèrent. Grisonnante, rendue, la bête fut achevée
à coups de hache et de fourche par des paysans
sentant l'eau de vie et la sueur de chevaux. La forêt,
violette, ne bougea pas.

Quant à moi, grisonnant moi aussi,
parfois il m'arrive pourtant d'affecter
cette pose d'époque – jabot de dentelle
et le regard légèrement embrumé, vers le haut.
Sur l'antique nappe aux scènes de chasse
brodées à la main,

le verre déborde... des taches brûlantes, de sang...

Oui, la cravache me sert, les bottes lourdes aussi,
« les métiers d'hiver sont venus ».

INSCRIȚIE PE-O PIATRĂ DE PE ȚĂRM

Iubito, eu sunt această piatră,
iubește-o și se va preface
într'un tânăr bărbat, care pe țărm
îți va spune: „iubito, eu sunt această piatră...”

INSCRIPTION SUR UNE PIERRE

Ma mie, je suis cette pierre,
chéris-la, elle se changera
en un jeune homme, qui sur le rivage
te dira : « ma mie, je suis cette pierre... »

SUFLET DE SEARĂ

Spânzurători fastuoase înalță amurgul.
Fețele morților, înflăcărate,
extatice verbe proferă deasupra
colinelor vinete.

Îți spun: e o baie de sânge în Cosmos,
o deflorare sangvină ca o înjunghiere.
Să nu invocăm larii zilei, cu nemărginită
iubire, tot ce a fost de serbat s'a serbat.

Iată, se instaurează'n pădurile albe
de liliac, în codrii cu crini seculari,
o guvernare a păcii, o împăcare,
și pasărea singurătății cobește în sine:

„așteaptă-mă ieri.“

ÂME VESPÉRALE

Le crépuscule dresse des gibets fastueux.
Extatiques, les visages des morts
profèrent des verbes enflammés au-dessus
des collines violacées.

Je te dis : un bain de sang enivre l'Univers,
une défloration sanguine comme un égorgement.
N'invoquons pas les lares du jour. Avec un
amour infini, nous célébrâmes toutes les fêtes.

Voilà, dans les blanches forêts de lilas,
dans les bois aux lys séculaires s'instaure
un règne de paix, un apaisement, et l'oiseau
de la solitude présage à part lui :

« attends-moi hier. »

ODĂ CREPUSCULARĂ

Fermecătoarele...

În marele lumii amurg, la marginea vremii
un rug se aprinde, în flăcări albastre
mistuiește-se sufletul meu pentru ultima oară.

Nălucitoarele...

Ostenită e lumea de-acum de iubire,
sleită'i puterea credinței, cuvântul e mort,
ci sufletul meu este harfa iubirii de tine.

Dezlegătoarele...

Nimic nu a fost niciodată perfect pe pământ,
suferință bolnavă sunt clipele noastre, și totuși,
desăvârșirea se varsă bogat peste ultima oară.

ODE CRÉPUSCULARIE

Ô toi, Charmeuse...

Au grand crépuscule du monde, aux marges du Temps
un grand bûcher s'allume, et dans les flammes bleues
mon âme se consume pour la dernière fois.

Ô toi, Menteuse...

Déjà le monde est las de l'amour,
la foi est tarie, la parole est morte,
mais mon âme est la harpe de mon amour pour toi.

Ô toi, Délivreuse...

Rien jamais ne fut parfait sur terre,
nos instants sont souffrance malade, et pourtant
la perfection pleut richement sur l'heure dernière.

BALADA CUGETĂTORULUI

Cugetătorul, în mijlocul totului,
cugetă mult despre tot ce există,
și după atâtea milenii (cu stylul în mână)
ajunge aproape de marginea totului,
la zidul complet străveziu
al nimicului.

Cugetătorule,
stai și ascultă:

în miezul nimicului cântă un greiere
triluri simbolice despre nimicul
parohial, despre surâzătoarele
vâi înflorite
ale inexistenței

*„ex nihilo nihil ex nihilo omnia
ex omnibus nihil ex omnibus omnia“*

(Insectă armonioasă! În orele Somniei
tu întreprinzi printre ierburi miracolul

distileriei celeste: *ex omnibus omnia
ex nihilo nihil ex nihilo omnia*)

Există există există.
Sub fereastra ce dă în grădină.
Fereastra există, grădina există.
Pendula sună orele zero.

Cugetătorul a spus: inima mea
e un greiere beat. Am văzut
prin peretele limpid
surâzătoarele văi ale
inexistenței.

LA BALADE DU PENSEUR

Au milieu du Tout, le penseur
médite longuement sur tout ce qui est,
et après des millénaires (le style à la main)
il arrive aux marges du tout,
au mur parfaitement translucide
du rien.

Ô penseur,
attends et écoute :

au cœur du rien une cigale chante
des trilles symboliques sur le rien
paroissial, sur les souriantes
vallées fleuries
de l'inexistence

« *ex nihilo nihil ex nihilo omnia*

« *ex omnibus nihil ex omnibus omnia* »

(Insecte harmonieux ! Aux heures du Somnia
parmi l'herbe tu opères le miracle

de la distillerie céleste : *ex omnibus omnia
ex nihilo nihil ex nihilo omnia*)

Il existe il existe il existe.
Sous la fenêtre donnant sur le jardin.
La fenêtre existe, le jardin existe.
L'horloge sonne l'heure zéro.

Le penseur a dit : mon cœur
est une cigale ivre. À travers
la limpide paroi,
j'ai vu les souriantes vallées
de l'inexistence.

* * *

Copac încremenit ca o ciclopică piatră tombală! Nemișcarea ta e capcana pe care-o întinzi trecătorilor; dar eu, nemișcat, te-am văzut alergând pe câmpia de noapte, cu pletele tale vâlvoi, cu poalele'n cap pe furtună, în mijlocul nopții! Ochii tăi scânteiau, mii de ochi arzători, și strigai cu o mie de guri: mai curând, mai curând!

* * *

Arbre pétrifié telle une cyclopéenne pierre tombale ! Ton immobilité est le piège que tu tends aux passants; mais moi, immobile, je t'ai vu courir dans la plaine nocturne, échevelé, les pans de tes jupes soulevés par l'orage, au milieu de la nuit ! Tes yeux, des milliers d'yeux ardents, étincelaient et tu criais à mille bouches : au plus vite, au plus vite !

PARABOLA CLIPEI ȘI A ASCULTĂTORULUI DIN OROLOGIU

...Se făcea că exist într'un vast orologiu, ale cărui roțițe (erau miriade) foșneau precum frunzele; marile roți dințate uruiau tunător, într'atât de puternic încât aproape că nu se-auzeau.

Diferite sisteme de scripeți scârțâiau și gemeau periodic, ca niște ființe căznite; la intervale egale izbucneau lovituri de ciocan, cu o mare putere, precum vocala cuvântului „mort“. Mai erau alte sunete, surde, ca niște insinuări prelungite, mistuitoare ecouri târzii și sincope decise. Părea că de-un timp fără margini, sau doar din secunda aceea mă concentram să *aud*; deși nu eram decât timpanul menit să asculte în veci și în fiice clipă.

În clipa aceea,

am auzit dintr'odată: „Este momentul.“

„Este momentul, este momentul, este momentul.“

Îmi consultai cesulețul de-argint. Era clipa aceea.

LA PARABOLE DE L'INSTANT ET DE L'ÉCOUTEUR DE L'HORLOGE

...Je rêvais que j'étais dans une vaste horloge, dont les rouages (formés de myriades de roues) bruissaient comme un feuillage; les grandes roues dentées grondaient comme le tonnerre, si fort qu'on ne les entendait presque pas.

Les différents systèmes de poulies grinçaient et gémissaient périodiquement, comme des êtres mis à la torture; par intervalles réguliers, des coups de marteau éclataient, violents, comme la voyelle du mot « mort ». Il y avait aussi d'autres sons, ouatés, comme de longues insinuations, échos tardifs, dévorants, et syncopes décidées.

Il me semblait que depuis une éternité, ou depuis seulement cette seconde-là, je me concentrais pour entendre; alors que je n'étais que le tympan voué à écouter sans fin et

à chaque instant.

À ce moment précis,

d'un coup, j'ai entendu : « C'est le moment. »

« C'est le moment, c'est le moment, c'est le moment. »

Je consultai mon petit chrono en argent.

C'était le moment.

IEȘIREA DIN VIZUIBĂ

O, lumi străvezii! Întâmpinare mai fragedă
celui ieșit în lumină. Tenebrele
marii uitări. Acolo, acolo,
în strălucire și în splendoare.

Pe vastele pajiști, celestele –
tigrul de aur al melancoliei.

LA SORTIE DE L'ANTRE

Ô mondes diaphanes ! Accueil plus tendre
à celui qui sort au grand jour. Des ténèbres
du grand oubli. C'est là, c'est bien là,
en gloire et en splendeur.

Sur les vastes, sur les célestes prairies –
le tigre d'or de la mélancolie.

PEISAJ INDUSTRIAL CU INSECTĂ

Clipă de clipă. Milioane de tone. Arde
inima pietrei – oțelul
varsă șiroaie, ca laptele
dintr'un șigar. Tunet de foc.

Ticăie, ticăie, ticăie
inima furnicii în noapțile roșii.

PAYSAGE INDUSTRIEL AVEC INSECTE

Instant après instant. Des millions de tonnes. Le cœur
de la pierre brûle – l'acier
coule à flots, comme le lait
d'une seille. Tonnerre de feu.

Tic-tac, tic-tac, tic-tac –
le cœur de la fourmi dans les nuits rouges.

PRIVELIȘTE MARINA CU CAPRE ȘI FURNALE

Marea'și azvârle cu implorare
albastrele brațe spre steaua
ireversibilă; în albe dantele
sânu'i albastru și verde palpită. Păstorul
își mână caprele sale în umbra
furnalelor de la periferie. Să nu blestemați
singurătatea virilă a celui
adânc văzător. Largul
e slobozenia lui, greu răspreț
în durere. O, fericită puterea scatiului
de a fi mic în tufișul de roze sălbatice.

PAYSAGE MARIN AVEC CHÈVRES ET HAUTS FOURNEAUX

Implorante la mer lance
ses bras bleus vers l'étoile
irréversible; en ses blanches dentelles
son sein bleu-vert palpite. Le pâtre
mène ses chèvres dans l'ombre
des hauts fourneaux, dans la zone.
Ne maudissez pas la solitude virile
de celui qui voit clair. Le large
est sa délivrance, la lourde rançon
dans la douleur. Heureuse ô! la force du pinson
d'être petit dans le buisson de roses sauvages.

VESTEA

Iar ziua aceea (era în april) a fost ca o noapte.
În putreda'mi casă, pe întuneric, se cânta la Coelesta,
un giulgiu anume țeseau mâinile sale de ceară pe strunele
harfelor subpământene. O țesătură melodioasă
se pregătea în adânc. Iar ziua aceea era ca o noapte.
Așteptam de o mie de ani. De o mie de ani așteptam.
Vestea slobozitoare.

Peste putreda'mi casă și în tot Universul cădea o cenușă,
pulberea densă a morții. Iar în abis de oceane –
sufletul meu ferecat într'un pește. Giuvaeruri de foc.
Melodioasa poveste a mâinilor sale de ceară
neîntrerupt se țesea, ca un giulgiu menit
mortuarei serbări. O, amintirea
primăvăraticiei vieți, unde ni'i trupul
asemenea florii naive a crângului,
tresăltător, îmbătat de o caldă putere? Umilite cad florile
crângului, fragede, o, amintirea, o, amintirea
cărnii florale a trupului nostru...

Un răcnet

a zguduit Universul, clopotnița însăși
răcnea gâlgâind rugăciuni sau blesteme,
hohote mari și demente, o grabă febrilă,
pe cer se aprinde un rug, incendiu, incendiu...

În inima marelui Tunet, tăcere sonoră:
tropot treptat de copite. În întuneric,
cal alb ca o lebadă. Șaua de purpură.
Glas îngeresc răzbătea din adâncuri:
„Vei avea tu puterea, străinule,
vestea să nu o primești?“

LA NOUVELLE

Ce jour-là (c'était en avril) tomba comme une nuit.
Dans ma maison pourrie, dans le noir, elle jouait du Célesta.
Ses doigts de cire tissaient un linceul sur les cordes
des harpes souterraines. Les abîmes tissaient un tissu
mélodieux. Et le jour tomba comme une nuit. Moi
j'attendais. Depuis mille ans j'attendais.
La délivrante Nouvelle.

Une cendre tombait sur ma maison pourrie et sur tout
l'Univers. La poudre dense de la mort. Dans les abysses –
mon âme scellée dans un poisson. Joyaux de feu.
Ses doigts de cire tissaient sans cesse le conte
mélodieux, comme un linceul destiné
à la fête funèbre. Le souvenir, ô
d'une vie printanière ! Où est-il notre corps
pareil à la fleur naïve des prés, palpitant, enivré
d'une chaude puissance ? Humiliées tombent
les tendres fleurs des prés... Le souvenir, ô
Le souvenir de notre chair florale...

Un cri
fit trembler l'Univers. Le clocher
hurlait vomissant prières et anathèmes,
grands rires déments... Hâte fébrile.
Dans le ciel s'alluma un bûcher, incendie, incendie...
Au cœur du Tonnerre, un silence sonore :
trot croissant de sabots. Dans le noir,
cheval blanc comme cygne. Selle de pourpre.
Voix angéliques jaillissant des abîmes :
« Pourras-tu, étranger,
« ne pas recevoir la Nouvelle? »

* * *

Când vremea'i prielnică mașinii de cusut,
nu ezita să demontezi una până la cele mai mici măruntaie.
Vei vedea ce mult seamănă cu propriul tău trup în extaz.

* * *

Quand les temps sont propices à la machine à coudre,
n'hésite pas à en démonter une jusqu'aux moindres détails.
Tu verras combien elle ressemble à ton propre corps en
extase.

POVESTEA DRAGONULUI – O FABULĂ

Iată ce'mi spuse: „Eu sunt Dragonul
cu trei miliarde de limbi. Vorbesc într'o mie de limbi.
Am vorbit
tot ce se poate vorbi; și încă ceva peste asta. Despre cele
ce sunt cum că nu's; despre cele ce nu's
cum că sunt; și invers. Și chiar mai mult decât atât.
Eu sunt măsura
cuvintelor, *verbum verborum*. Iată ce'ți spun:
îmi amintesc cu părere de rău despre Dânsa.
Cu părere de rău, cu o mare părere de rău. Despre totul.
Eufratul și Tigrul
există și astăzi. Sunt martori. O limbă uitată.“
Acestea mi-a spus. Sunt una din limbile lui.

L'HISTOIRE DU DRAGON – UNE FABLE

Il m'a dit : « Je suis le Dragon
« à trois milliards de langues. Je parle mille langues.
« J'ai parlé
« tout ce qu'on peut parler; et davantage. Disant
« que ce qui existe n'existe pas; que ce qui n'existe pas
« existe; et vice versa. Et même davantage.
« Je suis la mesure
« des mots, *verbum verborum*. Et voilà, je te dis :
« D'elle et de tout, je m'en souviens avec regret.
« Avec regret, avec un grand regret.
« L'Euphrate et le Tigre
« existent encore. Ils sont témoins. Une langue oubliée. »

Voilà ce qu'il m'a dit. Je suis l'une de ses langues.

* * *

„Atât de mare e dragostea mea pentru mine, încât niciodată nu îți voi spune pe nume, adică nu te voi cunoaște.“ Așa vorbea o frunză către altă frunză, în mijlocul codrilor. Și împreună cu celelalte frunze ale acelor codri s’au scuturat în toamnă și s’au topit fără urmă’n pământul cel umed și negru. Aceasta este istoria lor.

* * *

« Si grand est mon amour pour toi, que jamais je ne t'appellerai par ton nom, c'est-à-dire je ne te connaîtrai pas. » Ainsi parlait une feuille à une autre feuille, au milieu des forêts. Et avec les autres feuilles de ces forêts, elles sont tombées en automne et ont fondu sans trace dans la terre humide et noire. Ceci est leur histoire.

NARAȚIUNE DE PRIMĂVARĂ

Fără de teamă, fără speranță, voi povesti
povestirea. Așa cum a fost și
cum s'a'ntâmplat.

Copilul era îmbrăcat în catifea roșă,
era bălai, părul în bucle,
ochii ca floarea de in dimineața. Avea guler alb
de dantelă și'n mână un fel de baghetă,
nuia lucitoare ca platina. Vârf ascuțit.
Era într'o vie imensă, rătăcit
prin arcanele viței sălbatice, care'nflorise.
(Floarea aceasta era ca o miere,
îmbătătoare, îmbătătoare.)

Pe vițele bete de floare
melcii naivi se suiau cu blândețe. Erau milioane,
sub cerul ferice, în via de aur.
Zumzăiala insectelor, îngerii. Liniște.

Pe unul din melci îi alese copilul. (Erau milioane.)

Se suia grijuliu, cu speranță, pe-o viță'nflorită.

Pe acesta'l alese copilul.

(În aerul clar planau îngeri, vocile lor
tâlmăceau pe șoptite destinul.)

Cu vârful ascuțit îi atinse cornițele. Și le trase în sine.

Apoi trupul galben – o ipoteză a vieții.

Și'l trase'n găoace. Căzu la pământ.

Cu fierul subțire copilul îl urmări în cochilie.

Tot mai adânc. A durat mii de ani. Până când

viață nu mai rămase deloc. Atunci

copilul rosti: „Te cunosc, te iubesc,

te cunosc.“

(În aerul clar planau îngeri, imnele lor

tâlmăceau cu blândețe destinul.)

Aceasta este povestea numită

„Copilul cu melc în baghetă“.

Așa s'a'ntâmplat.

NARRATION DE PRINTEMPS

Sans peur, sans espoir, je vous dirai
l'histoire. Telle qu'elle fut, telle
qu'elle s'est passée.

De velours rouge vêtu, l'enfant
était blond, cheveux bouclés, regard bleu
comme la fleur de lin à l'aube. Il portait col blanc
de dentelle et tenait à la main une sorte de baguette,
une vergette luisante comme du platine. Pointe aiguë.
Il était dans un vignoble immense, perdu
parmi les arcanes de la vigne sauvage, en fleur.
(Cette fleur était comme le miel,
capiteuse, enivrante.)

Sur les pampres ivres de fleurs
les escargots naïfs montaient doucement, par millions,
sous le ciel féérique, dans le vignoble d'or.
Bourdonnement d'insectes, anges. Silence.

L'enfant choisit un escargot. (Parmi des millions.)

Il montait, attentif, plein d'espoir, sur un pampre fleuri.
L'enfant le choisit.

(Des anges planaient dans les airs cristallins, leurs voix
glosaient tout bas le destin.)

La pointe aiguë toucha les petites cornes. La bête les
rétracta. Puis le corps de safran – une hypothèse de la vie.
Elle rentra dans la coquille. Tomba par terre.

Le fer effilé la poursuivit à l'intérieur.

De plus en plus profondément. Durant des milliers d'années.

Jusqu'à ce que la vie cessât. L'enfant
parla alors : « Je te connais, je t'aime
« je te connais. »

(Les anges planaient dans les airs cristallins, leurs hymnes
glosaient doucement le destin.)

Ceci est l'histoire nommée

« L'enfant à l'escargot dans la baguette ».

Telle qu'elle s'est passée.

VEAC DE FIER

Fără Dumnezeu
prin abisale periferii
ruini
de furnale
fierul
sub ploaie
roșu
pârâul

Astfel mă duc
mai adânc
mai adânc
în veacul
de fier
în veacul
de fier
O, stella maris!

SIÈCLE DE FER

Sans Dieu
dans l'abyssale banlieue
ruines
de hauts fourneaux
le fer
sous la pluie
rouge
le ruisseau

Ainsi je m'abîme
de plus
en plus
dans le siècle
de fer
dans le siècle
de fer
Ô *stella maris*!

GHILOTINA

Vesală ceată eram, vinul ca sângele
în vinele noastre ardea.
Când deodată
văzurăm cerul amurgului: lespede mare
de gresie. Iar în apus
se'nălța, uriaș, eșafodul. O ghilotină
cât Domul din Köln.
Stăturăm ca niște stane. De gheață.
Nimic nu mișca. Nu șoptea. Apusul
era „ca o mare de sânge“.
Lespedea joasă, gălbuie, de gresie
aștepta nemișcată. Cerule!

*

Mașina uriașă era roz-bonbon. O imensă
clădire din tortă. Cadou de Crăciun.
Și părea
de o stingheră tristețe, ca un obiect menajer
expulzat din bucătărie. Nostalgic

părea că îmbie spre sine, cu duiosie, copiii
ingrați, care uită ușor.

*

Veselă ceată eram, vinul ca sângele...

LA GUILLOTINE

Nous étions une bande joyeuse, le vin
comme le sang brûlait dans nos veines.
Et c'est alors que nous vîmes, soudain,
le ciel au crépuscule : une énorme
dalle de grès. Et vers l'Occident
se dressait, colossal, l'échafaud. Une guillotine
haute comme le Dôme de Cologne.
Nous restâmes comme des pierres. Glacés.
Rien ne bougeait. Aucune rumeur. Le couchant
était comme une « mer de sang ».
La dalle basse, jaunâtre, de grès
attendait immobile. Ô ciel !

*

La gigantesque machine était rose bonbon. Une
immense bâtisse en pâtisserie. Cadeau de Noël.
Elle semblait
d'une tristesse solitaire, tel un objet ménager
banni de la cuisine. Nostalgique,

elle semblait tendrement inviter dans son sein
les enfants ingrats, oublieux.

*

Nous étions une bande joyeuse, le vin...

AUTOPORETRET

O, dacă după moarte
s'ar putea scrie versuri
visez
să fi murit
mai înainte de a
se naște Universul.

AUTO PORTRAIT

Ô! si après la mort
on pouvait écrire des vers
je voudrais
être mort
avant la naissance
de l'Univers.

AVERTISMENT

De vreme ce umanitatea
a născocit bomba H. fără
a consulta și poporul furnicilor,

ne putem aștepta ca acestea să
născocească ceva și mai și,
fără-a ne cere părerea.

AVERTISSEMENT

Puisque l'humanité
a inventé la bombe H
sans consulter le peuple des fourmis,

on peut s'attendre à ce qu'il
invente quelque chose d'encore plus terrible
sans demander notre avis.

ALTĂ SCRISOARE

Îți scriu acum din nou, prea buna mea,
când mari năluci stacojii își anunță sosirea.
De răul care mă macină eu trag nădejde
încă să scap folosind ca remediu
febra, magia și băutura. Observ cu mâhnire
că exercițiile îmi devin incomode, astăzi am rupt
arcul meu cel mai bun, mândria, încrederea mea.

Nu voi mai
trage cu arcul. O teamă nedeslușită (eu care
am fost un viteaz) mă însoțește oriunde. Contra ei
numai febra, magia și băutura
îmi sunt de folos. Dintre micile fleacuri atât de
iubite

– amintiri din campanii, fetișuri și talismane –,
mai păstrez o imagine. Nu'mi amintesc
și nici nu importă dacă portretul arată
pe cineva care a existat. Sau a putut exista. Oricum,
chipul oval, cu privirea ușor afectată, în sus,

părul iluminat și o mare dantelă pe piept,
mâinile pline de pace... De fapt
e un bun talisman, liniștitor, și privindu'l
nu mai aud bubuitoarele semne ale
acelor năluci stacojii. Ci un plâns
de departe.
Printre atâtea semne, atâtea semne...

AUTRE LETTRE

Maintenant je t'écris à nouveau, ma bonne, au moment où de grands spectres écarlates se font annoncer.

Le mal qui me sape, j'espère encore y parer en usant des remèdes connus –

la fièvre, la magie et l'alcool. Je vois à regret que l'exercice me gêne, aujourd'hui j'ai brisé mon arc le meilleur, ma fierté, mon appui. Plus de tir à l'arc désormais. Une peur confuse m'accompagne partout (moi, qui fus un vaillant). Contre elle, il n'y a que la fièvre, la magie et l'alcool qui me sont de quelque secours. De mes vétilles tant

aimées

– souvenirs de campagnes, fétiches et talismans –,

je garde encore une image. Je ne sais plus –

et peu importe – si le portrait représente

quelqu'un qui a existé. Ou a pu exister. En tout cas,

la face ovale, le regard légèrement embrumé, vers le haut,

les cheveux lumineux et le grand jabot de dentelle,

les mains toutes de paix... En fait
c'est un bon talisman, rassurant, et à le regarder
je n'entends plus les signes tonnants de ces
spectres écarlates. Mais une plainte
lointaine.

Parmi tant de signes, parmi tant de signes...

SAMSTAGSSTIMMUNG

Sâmbăta prind iarăși putere. Miei nu'mi mai par niște creaturi nesărate, caii doar simpli băligători. Adevărul nu'mi mai pare greoi și lutos – hardughie cu dependențe sordide. Din contră, noroiul iluminat își vădește natura stelară; Universul e un aliment euforic, ambrozie pentru înaripați. Astfel se face că ieșind la plimbare, femeile toate exală întăritoare miresme din coapsele lor dezirabile. Iar gogoșeria din colț e un oficiu sublim sau un templu al înțelepciunii, și al speranțelor pline de utilitate.

Asta e, sâmbăta prind iarăși putere.

SAMSTAGSSTIMMUNG

Le samedi je me ressource. Les agneaux cessent
de me paraître des créatures insipides, les chevaux
de simples faiseurs de crottin. La Vérité
ne me paraît plus lourde et pâteuse – grosse baraque
aux annexes sordides. Au contraire,
la boue illuminée révèle
sa nature stellaire; l'Univers
est une euphorique pâture, une ambroisie
pour les ailés. Aussi,
sur la promenade, les cuisses désirables
des femmes exhalent de réconfortantes odeurs.
Et l'épicerie du coin
est un office ou un temple de la sagesse,
un temple des espérances pleines d'utilité.
C'est cela, le samedi je me ressource.

NOAPTE DE VISE

Memorie uitare
memorie uitare
memorie uitare

Memorie uitare
memorie uitare
memorie uitare

O, nopți cu vise

NUIT DE RÊVES

Mémoire oubli
mémoire oubli
mémoire oubli

Mémoire oubli
mémoire oubli
mémoire oubli

ô nuits de rêves

NAVIGATORUL, SAU BALADA LITERATURII

Este o prostie să afirmi că sentimentele trebuie alungate din literatură; deși nu sentimentele, sau nu numai ele fac literatura. Dar ce sau cine face literatura? Rațiunea – despre care se poate (cu greșală) crede că e opusă „sentimentului“? Sau atunci subconștientul, care nu e de fapt decât un cuvânt generic pentru totalitatea a ceea ce nu este controlat de rațiune? Atunci cuvintele o fac.

E ca și cum ai spune: această casă nu e făcută din idei, ci din cărămizi.

Nici o casă și nici o poezie nu e făcută din idei; dar înainte de a fi orice casă, cărămizile din care se va face erau niște mormane de argilă.

Oricum, nu ideile fac literatura. Ele fac, eventual, filosofia. Dar nici cuvintele. Acestea fac dicționarele.

Literatura o fac autorii de literatură, poezia o fac poeții.
Din ce o fac? Îi privește.

Iată unul dintre sărmanele mistere ale vieții.

Moartea anunțată a literaturii nu se poate produce, decât – și nici atunci – când moartea anunțată a speciei umane s'ar produce.

Misterul vieții și al poeziei contaminează Universul; aceasta este o lege mai tare decât orice metal existent sau imaginabil.

Din această constatare nu se poate extrage vreun orgoliu sau demnitate pentru acei ce numai incognito sau postum sunt preoții unei religii fără șansă; nici laude și nici înduișoare nu pot să fie de partea lor, căci ei de fapt nici nu există, și nici nu au parte la cele ce există, și cu atât mai puțin la cele ce nu sunt. Poezia o face Neantul, în întunecata'i dorință de a fi altceva.

Ca nici o dorință, ca nici o dorință adâncă, nici aceasta nu va fi îndeplinită. Poezia o face Neantul, în sine, pentru sine, din groaznica'i substanță.

Iar tu rătăcești, pe oceane de smoală, sub cerul de smoală, și steaua incertă – unica stea – se numește Carnagiu.

Orbecăială guvernată de-o lege mai dură decât orice metal...

LE NAVIGATEUR OU LA BALLADE DE LA LITTÉRATURE

C'est une bêtise de clamer que les sentiments doivent être bannis de la littérature : ce ne sont pas les sentiments qui font la littérature – ou pas les seuls sentiments. Mais alors quoi, ou qui? Serait-ce la Raison, dont on peut croire (à tort) qu'elle s'oppose au « sentiment »? Ou bien l'inconscient, qui n'est en fait qu'un terme générique pour désigner tout ce qui échappe au contrôle de la Raison? Ou peut-être les mots?

Autant dire : cette maison n'est pas faite d'idées, mais de briques.

Pas une maison et pas une poésie n'est faite d'idées; avant qu'une maison existât, les briques dont elle est faite étaient des mottes d'argile.

De toute façon, ce ne sont pas les idées qui font la littérature. Les mots non plus. À la rigueur, les premières font la philosophie.

Les autres font les dictionnaires.

Ce sont les auteurs de littérature qui font la littérature; la poésie, ce sont les poètes qui la font. De quelle substance la pétrissent-ils? Cela les regarde.

C'est l'un des humbles mystères de la vie.

La mort annoncée de la littérature ne saurait se produire, quand bien même la mort annoncée de l'espèce humaine se produirait. Et encore !

Le mystère de la vie et de la poésie gagne tout l'Univers, en vertu d'une loi plus dure que tout métal existant ou imaginable.

N'y peuvent tirer orgueil ou dignité ceux qui, incognito ou seulement à titre posthume sont les prêtres d'une religion sans chances; ni éloges ni attendrissement ne sauraient être leur lot, puisqu'en fait ils n'existent même pas, ni ne sont complices de ce qui est, et encore moins de ce qui n'est pas. La Poésie, c'est le Néant qui la fait, dans son ténébreux désir d'être autre chose.

Ce désir – comme tout désir, comme tout désir profond – ne sera jamais exaucé. C'est le Néant qui fait la Poésie, en soi, pour soi, et de sa terrible substance.

Et toi tu erres, sur des océans de goudron, sous le ciel de bitume, et l'étoile – l'unique étoile – s'appelle Carnage.

Tâtonnement aveugle gouverné par une loi plus dure que tout métal...

MIHAI URSACHI

Născut la Strunga – Iași, pe 17 februarie 1941. Studii de filozofie între 1958–1961, întrerupte de un proces politic în urma căruia petrece patru ani în închisoare. Eliberat în 1965, urmează cursurile Facultății de filologie germanică din Iași, pe care o absolvă cu o teză despre Christian Morgenstern. Primul său volum, *Inel cu enigmă* (1970), obține un premiu național de poezie. Alte volume – *Missa Solemnis* (1971), *Poemul de purpură* (1974), *Diotima* (1975), *Marea Înfățișare* (Premiul Uniunii Scriitorilor, 1977), *Zidirea și alte povestiri* (proze fantastice, 1978), *Arca* (Premiul Academiei Române, 1978) – apar înainte de a alege exilul în Statele Unite, în 1981. Revenit în țară după 1989, obține premiul național de poezie „Mihai Eminescu“ în 1992.

MIHAI URSACHI

Né à Strunga – Iași (Roumanie), le 17 février 1941. Études de philosophie entre 1958-1961, interrompues à la suite d'un procès politique qui lui vaut quatre ans dans la prison. Libéré en 1965, il suit les cours de la Faculté de philologie germanique de Iași, dont il sort diplômé avec une thèse sur Christian Morgenstern. Son premier livre, *Anneau à énigme* (1970), obtient un prix national de poésie. D'autres volumes – *Missa Solemnis* (1971), *Le Poème de pourpre* (1974), *Diotima* (1975), *La Grande Présentation* (Prix de l'Union des écrivains, 1977), *La Bâtisse et d'autres histoires* (proses fantastiques, 1978), *L'Arche* (Prix de l'Académie roumaine, 1978) – paraissent avant qu'il ne s'exile aux États Unis, en 1981. Revenu au pays après 1989, il obtient le prix national de poésie «Mihai Eminescu» en 1992.

DE ACELAȘI TRADUCĂTOR DU MÊME TRADUCTEUR

GEORGE BACOVIA *Poemă în oglindă* Poème dans le miroir [édition bilingue], Dacia (Cluj) 1988

MIHAI EMINESCU *Elegii și sonete* Elégies et sonnets [édition bilingue], Junimea (Jassy), 1994, 1997²

J.-K. HUYSMANS *Là-bas* Liturghia neagră, Dacia (Cluj), 1994

VASILE IGNA *Grădina oarbă* Le Jardin aveugle, Librairie bleue (Paris) 1995

NICOLAS BOUVIER *Chronique japonaise* Cronică japoneză, Humanitas (Bucarest) 1995

FRANÇOIS FURET *Le Passé d'une illusion* Trecutul unei iluzii [en collaboration], Humanitas (Bucarest) 1996

GEORGES BATAILLE *Mme Edwarda – Le Mort – L'Histoire de l'oeil* Madame Edwarda – Mortul – Istoria ochiului, Helicon (Timișoara) 1997

NICHITA DANILOV *Deasupra lucrurilor, Neantul* Au-dessus des choses, le Néant [édition bilingue], Axa (Botoșani) 1997

ALEXANDRA LAIGNEL-LAVASTINE *Philosophie et nationalisme – Le paradoxe Noïca* Filozofie și naționalism – Paradoxul Noica, Humanitas (Bucarest) 1998

VLAD ZOGRAFI *Pierre ou les taches solaires*, Unitext (UNITER) 1998

STÉPHANE COURTOIS *et al. Le Livre noir du communisme* Cartea neagră a comunismului [en collaboration], Humanitas (Bucarest) 1998

MICHEL TOURNIER *Le Coq de bruyère* Piticul roșu, Univers (Bucarest) 1999

MIHAI URSACHI *Cetatea Putreziciune* La Cité Pourriture, Axa (Botoșani) 2000

ANDREI MAKINE *Du temps du fleuve Amour* Pe vremea fluviului Amur, Humanitas (Bucarest) 2001

ALAIN BOSQUET *Entretiens avec Salvador Dali* Convorbiri cu Salvador Dali, Humanitas (Bucarest) 2001

MICHEL HOUELLEBECQ *Les particules élémentaires* Particulele elementare, Nemira (Bucarest) 2001

Seria EMIL CIORAN (Humanitas) *Série E. M. CIORAN (Humanitas)*

La Tentation d'exister Ispita de a exista, 1992, 1997²

Histoire et utopie Istorie și utopie, 1992, 1997²

Exercices d'admiration Exerciții de admirație, 1993, 1997²

Aveux et anathèmes Mărturisiri și anateme, 1994, 1997²

Le Mauvais démiurge Demiurgul cel rău, 1995

Cahiers I-III Caiete I-III [en collaboration], 1999, 1999, 2000

Le Cahier de Talamanca Caietul de la Talamanca, 2001

Cuprins – Table

Le fruit défendu	5
Les noces	7
Aveugle	9
Le puits	11
La chasse	13
La victoire	15
Le pull	17
La suprême langueur	21
L'heure zéro	25
Mégalopolis	27
La cité pourriture	29
La ville méthaphysique	33
L'élu	35
post scriptum	37
Naturforschung	39
Ô le drôle d'oiseau	41
Lettre sur la coquille de l'escargot Adéodat	43
* * *	47

Missa solemnis	49
Le tonnerre du silence	55
L'histoire merveilleuse de l'archer	57
Reçois ce bouton de rose	61
La balade de la nuit d'or	63
La parabole de l'oreille et du compteur	69
Le talisman	71
Rosalba	77
Nox	81
L'histoire de la grande horloge et de l'aveugle	85
La croyance de la petite fille	89
Poème perdu	91
À Diotima	93
Amour autumnal	95
Zante, l'île des fleurs	97
Portrait d'un chasseur	99
Lettre	101
Inscription sur une pierre	105
Âme vespérale	107
Ode crépusculaire	109
La balade du penseur	111
* * *	115
La parabole de l'instant et de l'écouteur de l'horloge	117
La sortie de l'ancre	121
Paysage industriel avec insecte	123
Paysage marin avec chèvre et hauts fourneaux	125
La nouvelle	127
* * *	131
L'histoire du dragon – une fable	133

* * *	135
Narration de printemps	137
Siècle de fer	141
La guillotine	143
Autoportrait	147
Avertissement	149
Autre lettre	151
Samstagsstimmung	155
Nuit de rêves	157
Le navigateur ou la ballade de la littérature	159

